

АНАЛІЗ
результатів анкетування здобувачів вищої освіти
наукового ступеня доктора філософії за освітньо-науковою програмою
«Серцево-судинна хірургія»
третього (освітньо-наукового) рівня
в Державній установі «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені
М. М. Амосова Національної академії медичних наук України»
(за період травень - червень 2022 року)

Під час закінчення навчального року перед канікулярним літнім періодом було проведено анкетування здобувачів вищої освіти наукового ступеня доктора філософії за освітньо-науковою програмою «Серцево-судинна хірургія» (далі – ОП) третього (освітньо-наукового) рівня у Державній установі «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова Національної академії медичних наук України» (далі – Інститут) з метою встановлення та врахування думки здобувачів вищої освіти для внутрішнього моніторингу і здійснення самоаналізу ОП. З'ясування думки пошукувачів наукового ступеня – доктор філософії щодо освітньої частини ОП та реалізації її у структурних наукових підрозділах Інституту є одним із елементів забезпечення якості навчального процесу. З метою встановлення ставлення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії різних років навчання до освітніх компонентів ОП підготовки докторів філософії було розроблено анкету опитування, яка представлена на рисунку 1.

Рисунок 1.

АНКЕТА
здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
(розроблена проектною групою ОП «Серцево-судинна хірургія» для проведення внутрішнього самоаналізу з визначення якості ОП третього (освітньо-наукового рівня) ступеня доктора філософії у ДУ «НІСЦХ ім. М. М. Амосова НАМН України»

Назва дисциплини	Визначити 5 крапок на Вашу думку навчальних дисциплін за корисною професійною інформацією (оцінка від 1 до 5)	Визначити 5 крапок на Вашу думку навчальних дисциплін за доступністю викладення наукового контенту (оцінка від 1 до 5)	Визначити 5 на Вашу думку навчальні дисципліни які потрібно переглянути (позначка навпроти назви дисципліни)	Визначити на Вашу думку навчальні дисципліни які потрібно виключити з освітнього процесу (позначка навпроти назви дисципліни)
ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ				
Цілі дисциплін загальної підготовки:				
1. Освоєння загальнонаукових (філософських) компетенцій (НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за договором)				
2. Презентація наукових досліджень. Реєстрація прав інтелектуальної власності (НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за договором)				
3. Етика та деонтологія				
4. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності та біостатистика (НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за договором)				
5. Здобуття мовних компетенцій (НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за договором)				
6. Методологія та організація педагогічного процесу (проведення навчальних занять) (НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за				

договором)				
Цикл дисциплін професійної підготовки:				
7. Базовий методичний курс ССХ				
8. Спец. курс з ССХ				
9. Методологія управління науковою діяльністю на моделі ССХ				
ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ				
Дисципліни, спрямовані на формування спеціальних компетентностей:				
10.1 Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Кардіологія»				
10.2 Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Ревматологія»				
11.1 Історія серцево-судинної хірургії				
11.2 Історія медицини				
12.1 Викладацька практика				
12.2 Методологія освітньої діяльності				
Дисципліни професійної підготовки:				
13.1 Факли семінари (за виробом (Work Shop) «Вроджені вади серця»				
13.2 Факли семінари (за виробом (Work Shop) «Судинна патологія. Серцева недостатність»				
13.3 Факли семінари (за виробом (Work Shop) «Інтенсивна терапія серця. Набуті вади серця»				

При розробці анкети враховували наступні критерії:

- корисність навчальної дисципліни,
- доступність викладання навчальної дисципліни,
- необхідність внесення змін до змісту навчальної дисципліни
- можливість вилучення навчальної дисципліни з ОП підготовки здобувачів вищої освіти доктора філософії.

Упродовж двох місяців (травень – червень) 2022 навчального року було проведено опитування 8 аспірантів різних років навчання за очною формою навчання (з відривом від виробництва), які проходили навчання в Інституті за ОП третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 222 «Медицина».

Результати опитування є підсумком аналітичної обробки за анкетними відповідями респондентів учасників освітнього процесу. Навчальний план освітньої підготовки аспірантів ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України» включає такі дисципліни (табл. 1):

Таблиця 1

Перелік дисциплін навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ	
Цикл дисциплін загальної підготовки:	
1.	Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетенціями (НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за договором)
2.	Презентація результатів наукових досліджень. Реєстрація прав інтелектуальної власності (НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за договором)
3.	Етика та деонтологія
4.	Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності та біостатистики (НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за договором)
5.	Здобуття мовних компетенцій

(НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за договором)
6. Методологія та організація педагогічного процесу (проведення навчальних занять) (НУОЗ України ім. П. Л. Шупика за договором)
Цикл дисциплін професійної підготовки:
7. Базовий методичний курс ССХ
8. Спец. курс з ССХ
9. Методологія управління науковою діяльністю на моделі ССХ
ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ
Дисципліни, спрямовані на формування спеціальних компетентностей:
10.1 Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Кардіологія»
10.2 Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Реаніматологія»
11.1 Історія серцево-судинної хірургії
11.2 Історія медицини
12.1 Викладацька практика
12.2 Методологія освітньої діяльності
Дисципліни професійної підготовки:
13.1 Фахові семінари (за виробом (Work Shop) «Вроджені вади серця»
13.2 Фахові семінари (за виробом (Work Shop) «Судинна патологія. Серцева недостатність»
13.3 Фахові семінари (за виробом (Work Shop) «Ішемічна хвороба серця. Набуті вади серця»

Враховуючи неможливість забезпечення повної (абсолютної) анонімності і неможливості проведення порівнювальної характеристики та забезпечення об'єктивності при анкетуванні за навчальними дисциплінами професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії через невелику кількість осіб – здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, та враховуючи, що Інститут є висококваліфікованим закладом за спеціалізацією «Серцево-судинна хірургія» дисципліни за номерами: 1 – 5 представлені у табл. 1, викладаються на базі Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України (за договором).

Таким чином, навчальні дисципліни, які провадяться на іншій науковій базі було виключено з аналізу даних навчальних дисциплін.

Отже, аналіз навчальних дисциплін проведений виключно по дисциплінам, які забезпечуються науково-педагогічними працівниками з ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України», (табл. 2).

Таблиця 2

Перелік навчальних дисциплін з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, які провадяться на базі ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»

ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ
Цикл дисциплін загальної підготовки:
Етика та деонтологія
Цикл дисциплін професійної підготовки:
10. Базовий методичний курс ССХ
11. Спец. курс з ССХ
12. Методологія управління науковою діяльністю на моделі ССХ
ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ
Дисципліни, спрямовані на формування спеціальних компетентностей:

10.1 Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Кардіологія»
10.2 Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Реаніматологія»
11.1 Історія серцево-судинної хірургії
11.2 Історія медицини
12.1 Викладацька практика
12.2 Методологія освітньої діяльності
Дисципліни професійної підготовки:
13.1 Фахові семінари (за виробом (Work Shop) «Вроджені вади серця»
13.2 Фахові семінари (за виробом (Work Shop) «Судинна патологія. Серцева недостатність»
13.3 Фахові семінари (за виробом (Work Shop) «Ішемічна хвороба серця. Набуті вади серця»

РЕЗУЛЬТАТИ

Аналізу анкетування аспірантів у 2022 році

При аналізі результатів анкетування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України», визначено рейтинг навчальних дисциплін за популярністю згадувань, табл. 3:

Таблиця 3

Рейтинг – п’ятірка найбільш популярних навчальних дисциплін за кількістю згадувань

Назва навчальної дисципліни	Загалом, n (%)
Базовий методичний курс «Серцево-судинна хірургія»	7 (87,5%)
Спеціальний курс «Серцево-судинна хірургія»	8 (100%)
Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Кардіологія»	6 (75,0%)
Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії	7 (87,5%)
Фаховий семінар (Work Shop) «Ішемічна хвороба серця. Набуті вади серця».	7 (87,5%)

Таким чином, найбільш популярними дисциплінами (незалежно від полярності відповідей – позитивних, чи негативних) серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за кількістю згадувань у 2022 році були навчальні дисципліни представлені у табл. 3, лідером стала обов’язкова навчальна дисципліна професійної підготовки - Спеціальний курс «Серцево-судинна хірургія», який триває 12 ECTS і розпочинається на II році навчання, викладається протягом 3-4 семестрів, його, як і у 2021 році зазначили 100% аспірантів.

В подальшому визначили рейтинг навчальних дисциплін за корисністю для здобувача вищої освіти професійної інформації. За відповіддю на перше питання («Визначити кращу п’ятірку навчальних дисциплін (цифрами від 1 до 5) за КОРИСНІСТЮ на Вашу думку професійної інформації»). Кращі навчальні дисципліни у 2022 році виглядають так (середній показник місця, визначеного аспірантами – розрахований як середнє арифметичне від суми отриманих місць, поділеної на кількість оцінок), (табл. 4).

Таблиця 4

Рейтинг – п'ятірка найбільш популярних навчальних дисциплін за корисністю професійної інформації у 2022 році

Назва дисципліни	Середній показник місця, визначеного здобувачами
1. Спеціальний курс «Серцево-судинна хірургія»	4,75
2. Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Кардіологія»	4,0
3. Базовий методичний курс «Серцево-судинна хірургія»	3,62
4. Фаховий семінар Work Shop «Ішемічна хвороба серця. Набуті вади серця».	3,62
5. Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії	3,62

За відповіддю на друге питання анкети здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України» («Визначити на Вашу думку п'ятірку кращих навчальних дисциплін (цифрами від 1 до 5) за доступністю викладання інформації»). Розрахунок кращих навчальних дисциплін у 2022 році проводився як середній показник місця, визначеного аспірантами, дані представлені у табл. 5.

Таблиця 5

П'ятірка кращих навчальних дисциплін за доступністю викладання у 2022 році

Назва дисципліни	Середній показник місця, визначеного здобувачами
1. Спеціальний курс «Серцево-судинна хірургія»	4,75
2. Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Кардіологія»	4,62
3. Фаховий семінар (Work Shop) «Ішемічна хвороба серця. Набуті вади серця»	4,37
4. Базовий методичний курс «Серцево-судинна хірургія»	4,12
5. Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії	4,0

Оскільки відповіді на перші два питання з анкети здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України») дали можливість визначити кращі навчальні дисципліни за значущістю (табл.4) і доступністю викладання (табл. 5) і в зазначених таблицях фігурували одні й ті ж самі навчальні дисципліни. Щодо третього питання з анкети здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України», то за кількістю згадувань «Визначити навчальні дисципліни, які необхідно переглянути» у 2022 році дані представлені у табл. 6.

Таблиця 6

Кількість згадувань щодо необхідності перегляду змісту навчальної дисципліни (за 2021 рік)

Назва дисципліни	Кількість згадувань
Викладацька практика	3 (37,5%)
Фаховий семінар (Work Shop) «Вроджені вади серця»	3 (37,5%)

Щодо четвертого питання з анкети здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України», («Визначити на Вашу думку навчальні дисципліни, які потрібно виключити з освітнього процесу згадувань не було.

ВИСНОВКИ

щодо результатів проведення анкетування аспірантів ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України» у 2022 році

1. До дисциплін, які аспіранти визначають як корисні, належать:

1.	Спеціальний курс «Серцево-судинна хірургія»
2.	Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Кардіологія»
3.	Базовий методичний курс «Серцево-судинна хірургія»
4.	Фаховий семінар (Work Shop) «Ішемічна хвороба серця. Набуті вади серця»
5.	Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії

2. До дисциплін, які аспіранти визначають як доступні за викладанням, належать:

1.	Спеціальний курс «Серцево-судинна хірургія»
2.	Спеціальний курс з суміжних дисциплін «Кардіологія»
3.	Фаховий семінар (Work Shop) «Ішемічна хвороба серця. Набуті вади серця»
4.	Базовий методичний курс «Серцево-судинна хірургія»
5.	Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії

3. Про необхідність змін змісту навчальних дисциплін: викладацька практика, Фаховий семінар (Work Shop) «Вроджені вади серця» зазначили 37,5 % аспірантів.

4. Про можливість вилучення з освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за ОП «Серцево-судинна хірургія» пропозицій не надходило.

Гарант ОНП,
Директор ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»
чл.-кор НАН України,
академік НАМН України

Василь ЛАЗОРИШИНЕЦЬ